

VSO
DAAF GELUK
VMBO • HAVO • VWO

Examenwijzer (school)examens havo/vwo

als onderdeel van het examenreglement

2023-2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
<i>Toelichting voor leerlingen en ouders/verzorgers.....</i>	<i>3</i>
<i>Begripsbepaling</i>	<i>4</i>
<i>Het examen.....</i>	<i>6</i>
Het centraal schriftelijk examen (CSE).....	6
Het schoolexamen (SE).....	6
Het examendossier	7
Het eindcijfer	7
Uitslagregeling (Zak- Slaagregeling):.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Over de rekentoets:.....	9
Schoolexamen rekenen	9
Leerlingen vmbo zonder wiskunde.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Leerlingen vmbo met wiskunde	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
College-examen rekenen bij het staatsexamen	9
Herkansingen en inhalen van het centraal schriftelijk examen.....	9
Maatwerkdiploma	9
Geen Diploma	10
Het examenreglement.....	10
<i>Onregelmatigheden</i>	<i>10</i>
<i>De inhoud van het examen</i>	<i>11</i>
<i>De organisatie van het examen</i>	<i>13</i>
Planning van de toetsen	13
Aanvang examenprogramma	13
Het toets -en examenrooster	13
Herkansingen en inhalen van het schoolexamen	14
Inhaalregeling	14
Overgangsregeling.....	14
<i>Taken en verantwoordelijkheden.....</i>	<i>14</i>
Het bevoegd gezag	14
De directie	15
De teamleider	15
De examensecretaris	15
Het vakgroefhoofd.....	15
De docent/examinator	15
De mentor.....	16
<i>Overige afspraken</i>	<i>16</i>
BEWAARTERMIJN	16
Toezicht houden bij het examen	16
Wat leerlingen moeten weten.....	18
<i>Tot slot</i>	<i>22</i>

Toelichting voor leerlingen en ouders/verzorgers

Beste leerlingen en ouder(s)/verzorgers,

Voor een goed verloop van de (school)examens is het noodzakelijk dat jij en je ouders/verzorgers volledig geïnformeerd zijn over de gang van zaken rond de (school)examens.

Het doel van deze examenwijzer is om iedereen de noodzakelijke informatie te verstrekken. Kortom een handleiding voor iedereen die bij het examen betrokken is. De examenwijzer bestaat uit meerdere delen. Het eerste deel gaat over algemene informatie voor de leerlingen en ouders. Het tweede deel bevat het examenreglement. Het derde deel bevat het "programma van toetsing en afsluiting" waarin per vak is aangegeven welke toetsen en opdrachten onderdeel zijn van het schoolexamen. De docent/examinator moet zich houden aan de beschreven leerstof en aan de vermelde toetsen en opdrachten.

Dit document geeft een overzicht van alle regels en bestaande afspraken over het (school)examen op de Daaf Geluk. Dit betekent, dat niet alleen de door het ministerie vastgestelde regelgeving is verwerkt, maar ook de door de school gemaakte eigen keuzes zijn opgenomen. Dit document is een aanvulling op het examenreglement.

Mocht de examenwijzer strijdig zijn met het examenreglement, dan is het examenreglement leidend.

Het is belangrijk dat jij en je ouders/verzorgers deze examenwijzer goed doorlezen. Bewaar dit boekje goed. Je zult het regelmatig nodig hebben.

Met vriendelijke groeten,

Namens de schoolleiding,

M.G. de Vries en R. Gebhardt
Examensecretarissen VSO Daaf Geluk

Begripsbepaling

Een omschrijving van de binnen de school gehanteerde begrippen:

Examenreglement	document met de formele regels van het examen
Examenwijzer	beschrijving van het examen, zoals dat door de school is vormgegeven.
Examendossier	het overzicht van het door een kandidaat in het kader van het examen gemaakte werk en uitgevoerde opdrachten.
Examensecretaris	het personeelslid dat belast is met de coördinatie van activiteiten en processen van het examen.
Afronden van cijfers	afronding op één decimaal: „,450”= of hoger, wordt „,5 ; “ ..,449 of lager wordt „,4” afronding op een heel cijfer: bij “..,50” of hoger naar boven; bij “..,49” of lager naar beneden.
Afvinken	niet alle onderdelen van het schoolexamen worden met een cijfer beoordeeld; indien het resultaat dat toelaat kan de beoordeling “naar behoren voldaan” of “voldoende” worden gegeven; (bijvoorbeeld bij handelingsopdrachten); dit is “afvinken”; in het PTA, in de kolom “score”, wordt dit aangeduid met “moet voldoende zijn” of “v/o”.
Antwoordmodel	opsomming van goede, minder goede of foute antwoorden bij open vragen als richtlijn voor de beoordelaar; het is een onderdeel van het correctievoorschrift.
Beoordelingscriterium	kenmerk waarop de prestaties van de kandidaat worden beoordeeld.
Beoordelingsinstructie	algemene richtlijnen voor beoordelaars over de wijze waarop prestaties van de kandidaat beoordeeld moeten worden.
CE = centraal examen	het gedeelte van het examen dat als zodanig in het examenprogramma is aangeduid; het wordt gekenmerkt door landelijke standaardisering van opgaven, afnamecondities en beoordeling; CSE = Centraal Schriftelijk Examen CSPE – Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen
KCKV	Kunstvakken inclusief Culturele en Kunstzinnige Vorming, een verplicht vak binnen de leerwegen van het vmbo.
Eindtermen	omschreven kwaliteiten die een overzicht geven van kennis, inzicht, vaardigheden en beroepshoudingen waarover de kandidaat na afronding van een opleiding dient te beschikken.
Handelingsdeel	handelingsopdracht voor de leerling waarbij niet het niveau van presteren telt, maar het opdoen van ervaring; de opdracht wordt afgevinkt.
Praktijktoets	praktijkopdracht, waarbij het gaat om vaardigheden en/of het vervaardigen van een product.
Schoolwerk	een onderdeel van het PTA dat daar als zodanig wordt genoemd; het bestaat uit het gemiddelde van alle cijfermatige beoordelingen, zoals deze plaats vinden tijdens het leerproces (mondelijke/schriftelijke overhoringen, huiswerk, proefwerken en andere opdrachten); het (gemiddeld) cijfer voor schoolwerk kan worden opgenomen in het PTA.
SE = schoolexamen	het deel van het examen dat als zodanig in het examenprogramma is opgenomen; de invulling en de vaststelling van de onderdelen van het schoolexamen behoren tot de verantwoordelijkheid van de school.

Studiewijzer	een overzicht waarbij per schoolperiode per vak de te behandelen stof, proefwerken e.d. is opgenomen.
Toets	een geheel van schriftelijk of mondeling te maken vragen en opdrachten, dat aan een cijfermatige beoordeling is onderworpen en als zodanig is vermeld in het PTA; gezien het belang van het hanteren van eenduidige begrippen dienen termen als proefwerk, repetitie en/of tentamen te worden vermeden.

Het examen

De opbouw van het examen

Het examen havo bestaat per vak of programma uit een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE). De volgende vakken kennen uitsluitend een SE: maatschappijleer, lichamelijke opvoeding en het kunstvak CKV/KV1.

De centraal afgenomen rekentoets is met ingang van het schooljaar 2020-2021 vervangen door een schoolexamen. Leerlingen zonder wiskunde in het examenpakket dienen het schoolexamen rekenen af te leggen. De uitslag van de rekentoets maakt echter geen deel uit van de zak -slaagregeling, maar wordt vermeld op een aparte bijlage.

Het centraal schriftelijk examen (CSE)

Deze wordt **op papier** afgenomen volgens een door het College voor Toetsen en Examens (CVTE) vastgesteld rooster. Het CSE bestaat uit:

- een toets waarbij de kandidaten vragen en opdrachten op schrift maken,
- een beoordeling aan de hand van een bindend correctievoorschrift of beoordelingsmodel. De eerste correctie wordt gevolgd door een tweede correctie door een door het CVTE aangewezen gecommiteerde. De duur van de examenzittingen is in de regel 180 minuten.

Het schoolexamen (SE)

Het SE bestaat uit een combinatie van schriftelijke en mondelinge toetsen, die worden beoordeeld aan de hand van een bindend correctievoorschrift en praktische opdrachten in de vorm van presentatie of werkstuk.

Het examendossier

Het examendossier geeft inzicht in alle activiteiten van de leerling in het kader van het examen en wordt gespreid over het vierde en vijfde leerjaar samengesteld. Het bevat al het werk zoals beschreven in het PTA, met daarnaast een overzicht van alle gemaakte toetsen en uitgevoerde opdrachten.

Het eindcijfer

Het uiteindelijke cijfer voor de examinerende leerling komt als volgt tot stand:

per vak of programma wordt het cijfer voor het SE gecombineerd met het cijfer voor het CE. De som van deze twee wordt gedeeld door 2 en levert 1 cijfer op; het eindcijfer.

De verschillende onderdelen van het PTA dienen een evenwichtige bijdrage te leveren aan het uiteindelijke cijfer voor het schoolexamen. In het PTA wordt de weging van de verschillende onderdelen vastgesteld.

De leerling is geslaagd als:

1 Bij de uitslagbepaling havo wordt gekeken naar de examenvakken en het combinatiecijfer. Het combinatiecijfer bestaat uit het profielwerkstuk, ckv en maatschappijleer. Ieder vak wordt hierbij eerst afgerond (op hele cijfers) en daarna gemiddeld. Dit gemiddelde wordt dan weer afgerond op het nabij liggende gehele getal: 5,5 wordt dus een 6 en 5.45 een 5. Als je eindexamen havo hebt gedaan, moet je aan de volgende voorwaarden voldoen om te kunnen slagen:

- Leerlingen zonder wiskunde hebben een schoolexamen Rekenen gedaan. Het eindcijfer van het schoolexamen Rekenen telt verder niet mee in de slaag- / zakregeling. (Het levert dus géén compensatie op).
- Het vak lo moet zijn afgesloten met voldoende of goed; én
- voor maatschappijleer, ckv en het profielwerkstuk zijn afzonderlijk geen cijfers lager dan een 4 gehaald; én
- het gemiddelde van de vakken waarin centraal examen is gedaan is 5.50 of hoger; én
- in de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde is hoogstens eenmaal een 5 als eindcijfer gehaald. Voor de andere twee kernvakken moet een 6 of hoger worden gehaald.

Als je aan bovenstaande hebt voldaan, ben je geslaagd als:

- alle eindcijfers een 6 of hoger zijn; of
- 1 eindcijfer een 5 is en alle andere eindcijfers een 6 of hoger zijn; of
- 1 eindcijfer een 4 is en de overige eindcijfers een 6 of hoger zijn en als het gemiddelde van alle eindcijfers 6.0 of hoger is; of
- voor 2 vakken de eindcijfers 4 en 5 of 2 x 5 zijn en het gemiddelde van alle eindcijfers 6.0 of hoger is.

2 De schooldirecteur bepaalt het eindcijfer, zoals hierboven gesteld, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

3 Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 3.34 (havo/vwo) Uitvoeringsbesluit WVO 2020bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien het eerder genoemde artikel, geen toepassing vindt.

Over de rekentoets:

Het cijfer voor de rekentoets telt niet mee bij de zak-/slaagregeling. Op dit moment geldt dat leerlingen de rekentoets gemaakt moeten hebben, waarbij het cijfer geen invloed heeft op de zak/slaag-regeling.

Schoolexamen rekenen

Voor leerlingen die vanaf het schooljaar 2020-2021 eindexamen vmbo doen geldt dat er inzichtelijk moet worden gemaakt waar de leerling staat ten aanzien van het geldende referentieniveau (vmbo 2F).

College-examen rekenen bij het staatsexamen

Het staatsexamen vmbo, havo en vwo omvat voor kandidaten die geen schoolexamen rekenen of eindexamen in het vak wiskunde hebben afgelegd een college-examen rekenen. Dit geldt ook voor leerlingen die geen staatsexamen afleggen of hebben afgelegd in het vak wiskunde. Een kandidaat die gaat opstromen en in het bezit is van het diploma van een leerweg in het vmbo en die een schoolexamen rekenen, of een college-examen rekenen heeft afgelegd, is vrijgesteld van het college-examen rekenen. Het cijfer voor het college-examen rekenen weegt niet mee in de uitslagbepaling voor het staatsexamen vmbo en havo.

Herkansingen en inhalen van het centraal schriftelijk examen

Leerlingen kunnen, nadat zij een volledig examen hebben afgelegd, in één herexamen vak doen. Indien, naar het oordeel van de voorzitter van de examencommissie, er geldige redenen zijn dat een kandidaat één of meerdere onderdelen van het centraal examen niet heeft kunnen afleggen, wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld de niet gemaakte onderdelen in een volgend tijdvak af te leggen.

Wanneer een CSPE opdracht als onvoldoende wordt beoordeeld, stelt de eerste corrector in overleg met de tweede corrector vast wat de leerling alsnog moet doen om te voldoen aan de eisen van de opdracht. Indien dit, naar het oordeel van de examencommissie, zinvol en haalbaar is, stelt deze de kandidaat in staat om voor het CSPE aan een (gedeeltelijke) herkansing deel te nemen.

Het examenreglement biedt leerlingen ook mogelijkheden onderdelen van het schoolexamen te herkansen. In het artikel over herkansingen en inhalen van het schoolexamen wordt hier verder op in gegaan, tevens wordt hier de inhaalregeling voor onderdelen van het schoolexamen omschreven.

Maatwerkdiploma

Wanneer vakken op een hoger niveau worden aangeboden, dient het programma van toetsing en afsluiting aangepast te worden. Op het eindexamendiploma wordt een aanvulling op de titel vermeld 'met vak(ken) op een hoger niveau' en vermelding van het aantal vakken. De specifieke vakken die het betreft staan op de cijferlijst.

De school (de directeur) neemt een beargumenteerd besluit of een leerling een vak op een hoger niveau mag volgen en afsluiten. Dit gebeurt na overleg met betrokken docenten, leerlingen en ouders.

Er is een 'terugvaloptie' bij vakken op een hoger niveau van kracht. Dit houdt in dat wanneer een examen op een hoger niveau niet of niet naar tevredenheid gehaald wordt in het eerste tijdvak, een leerling alsnog examen mag afleggen op het eigen niveau in het tweede of derde tijdvak (definitie tijdvakken geldend volgens Examenbesluit VO). Deze mogelijkheid 'tot terugval' wordt niet als een herkansing gezien. Als er gekozen is

voor het gebruik maken van de terugvaloptie, dan telt dat cijfer mee bij de uitslagbepaling. Het resultaat van het schoolexamen dat behaald is op het hogere niveau blijft staan en wordt onveranderd overgenomen als schoolexamencijfer van het geëigende niveau.

Leerlingen kunnen ook extra vakken volgen op een lager niveau, dan het niveau van de schoolsoort of leerweg waarvoor de leerling staat ingeschreven. Dat kan ook een praktijk- of beroepsgericht vak zijn. Het vak dient nadrukkelijk bovenop het reguliere programma te worden gevolgd en niet in plaats van een ander vak. Daarnaast kunnen leerlingen examens doen in extra vakken op hun eigen niveau bovenop hun minimale vakkenpakket.

Geen Diploma

Bij uitstroom zonder diploma in de kaderberoepsgerichte leerweg wordt een certificaat en een bijbehorende cijferlijst uitgereikt.

Het examenreglement

Volgens artikel 31 van het Eindexamenbesluit VO dient elke school over een reglement voor het examen te beschikken.

Onregelmatigheden

Er sprake is van onregelmatigheden als een leerling bijvoorbeeld zonder geldige reden afwezig is geweest bij een examen of heeft afgekeken. De bepalingen hierover zijn opgenomen in het artikel onregelmatigheden in het examenreglement.

Het examenreglement is een algemeen document van de school. Het bevat een algemene beschrijving en de bijbehorende richtlijnen met betrekking tot de organisatie van het examen en het verloop van de toetsing op school. In het reglement zijn ook de verantwoordelijkheden, rechten en plichten van iedereen die bij het examen betrokken is, opgenomen.

Het examenreglement heeft betrekking op zowel het SE als het CSE en wordt vastgesteld door het bevoegd gezag van de school. Voor de aanvang van het examen wordt dit reglement aan zowel de kandidaten als andere bij het examen betrokkenen uitgereikt.

De inhoud van het examen

De examenvakken

Het examen in de TL omvat naast de drie verplichte vakken (ma, lo, ckv) 6 vakken:

- 2 vakken uit het gemeenschappelijk deel (ne, en)
- 2 vakken uit het profieldeel
- 2 vakken uit het vrije deel

In het volgende overzicht zijn de examenvakken per profiel weergegeven:

De twee vakken Nederlands en Engels worden het gemeenschappelijke deel genoemd en Maatschappijleer, lichamelijke opvoeding en KCKV worden het verplichte deel genoemd :

- Nederlands
- Engels
- Maatschappijleer
- Lichamelijke opvoeding

⇒

Het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Het PTA bevat een overzicht per vak van de toetsen en opdrachten die horen bij het schoolexamen.

In het PTA staat vermeld:

- de toetsen die deel uit maken van het schoolexamen;
- de leerstof die getoetst wordt;
- de eindtermen waarop deze toets betrekking heeft;
- de wijze waarop de toetsing plaatsvindt;
- de tijd die beschikbaar is voor de toets;
- de planning van de toetsen;
- de weging van de verschillende onderdelen voor het bepalen van het eindcijfer van het schoolexamen.

Naast toetsen van een bepaald vak die meer theoretisch van aard zijn, kunnen er ook praktische opdrachten deel uitmaken van het PTA. Denk bijvoorbeeld aan een practicum, een presentatie of een werkstuk.

De leerling krijgt punten voor **tijdigheid**; als de leerling te laat is met het inleveren van een werkstuk of praktische opdracht (PO), kunnen er punten in mindering worden gebracht.

- Voor klas 3 met een maximum van 2 punten. Er kan dan maximaal het cijfer 8,0 behaald worden!
- Voor klas 4 met een maximum van 3 punten. Er kan dan maximaal het cijfer 7,0 behaald worden!

Het PTA maakt onderdeel uit van hetgeen van een leerling wordt verwacht bij een normale schoolgang. Echter is het PTA niet uitputtend als het gaat om al het schoolwerk dat een leerling op de Daaf Geluk moet doen. Ook andere zaken zoals, maar niet uitsluitend, mondelinge overhoringen, schriftelijk gemaakte opdrachten, huiswerk, schriftelijke overhoringen, praktisch werk, zijn verplicht.

Het gaat hier om beoordelingen die een leerling krijgt tijdens het verwerken van de leerstof. Met dit verwerken van leerstof bedoelen we niet alleen het theoretische aspect. Het gaat hierbij ook om het zich eigen maken, oefenen, trainen en toepassen van kennis en vaardigheden in hun onderlinge samenhang.

Alle schriftelijke of mondelinge toetsen, werkstukken en praktijkopdrachten die onderdeel zijn van het schoolexamen worden beoordeeld met een cijfer in één decimaal nauwkeurig. De onderlinge weging van de cijfers is vermeld in het PTA. Bij deze weging van de cijfers dient er sprake te zijn van evenwichtigheid.

Om te vermijden dat een veelheid van grotere en kleinere toetsen en opdrachten opgenomen wordt in een PTA, met alle daarbij behorende momenten van inhalen en de daaraan gekoppelde niet aflatende examendruk, heeft de school gekozen niet alle cijfermatige beoordelingen uit het leerproces tot in alle details in het PTA op te nemen. Het PTA dient te worden gezien als een planning van toetsen, die de beheersingsgraad van bepaalde leerstofeenheden dienen vast te stellen. Daarmee krijgen de PTA-onderdelen meer een afsluitend karakter.

4.3 Het schoolwerk

De gangbare, traditionele rapportage aan de ouders is gebaseerd op cijfermatige beoordelingen van resultaten die door leerlingen worden geleverd tijdens het didactische ontwikkelingsproces. In dit verband wordt vaak gesproken over het schoolwerk.

Onder "schoolwerk" worden onder meer, maar niet uitsluitend, gerekend alle mondelinge overhoringen, schriftelijk gemaakte opdrachten, huiswerk, schriftelijke overhoringen, praktisch werk, etc. Het gaat hier om alle becijferde opdrachten die een leerling in de loop van het schooljaar krijgt.

De organisatie van het examen

Door het bevoegd gezag is de verantwoordelijkheid voor het gehele examen gedelegeerd aan de directie van de school. De examensecretaris is verantwoordelijk voor de organisatie van het examen en is aangewezen door de directeur (zie ook Examenreglement artikel verantwoordelijke personen). Zie verder voor een omschrijving van taken en verantwoordelijkheden.

Planning van de toetsen

De datum waarop een toets wordt afgenomen, wordt bepaald door de examinerator (vakdocent). Deze draagt de zorg dat de vermelde toetsen in het PTA in de juiste periode worden afgenomen.

Verder is afgesproken, dat leerlingen per dag niet meer dan 2 en per week niet meer dan 5 toetsen krijgen, die in het PTA worden genoemd en die voorbereiding vragen. In een toetsweek kan een leerling meer toetsen per dag en per week hebben.

De planning en uitvoering van de toetsen moet in overeenstemming zijn met het PTA en het toetsbeleid van de school.

Aanvang examenprogramma

Na aanvang van het examenprogramma in leerjaar 3 is een vakwisseling in de regel niet meer mogelijk. Afhankelijk van onder andere de persoonlijke situatie en behaalde resultaten kan eventueel een 'persoonlijk' schakelprogramma worden vastgesteld door de examencommissie.

Indien daartoe redenen aanwezig zijn, kan de school in bijzondere situaties van het bovenstaande afwijken en een tussentijdse vakwisseling in een examenjaar toestaan. In al deze gevallen moet onderzocht worden welke resultaten kunnen meetellen voor het examendossier. Zo nodig kunnen één of meerdere toetsen worden afgenomen ter vervanging van onderdelen van het examendossier vmbo-3. Voorstellen hiertoe moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan de examencommissie. Op dezelfde wijze kan ook gehandeld worden bij verhuisgevallen.

Het toets -en examenrooster

In het PTA staan de periodes vermeld, waarin een bepaalde toets wordt afgenomen of waarin een bepaalde opdracht dient te zijn afgerond. Aanvullende, meer exacte, afspraken moeten vroegtijdig (tenminste twee weken) door de examinerator worden gemaakt.

Voor de toetsweken en het centraal examen wordt een rooster opgesteld. Dit rooster dient elke leerling tenminste 5 dagen voor de aanvang van de toetsweek of het centraal examen te ontvangen.

In dit rooster moet worden vermeld:

- ⇒ welke toets wordt afgenomen;
- ⇒ wat de aard van de toets is (schriftelijk, mondeling, handelingsdeel of praktijkopdracht);
- ⇒ op welke dag de afname plaatsvindt; onder vermelding van begin- en eindtijd;
- ⇒ voor welke leerlingen of groep(en) leerlingen deze toets is bestemd;
- ⇒ in welke ruimte de toets wordt afgenomen;
- ⇒ Welke hulpmiddelen door een leerling eventueel mogen worden meegenomen en gebruikt;

Herkansingen en inhalen van het schoolexamen

In het hoofdstuk 'Het examen' zijn de regels voor de herkansing van het centraal examen weergegeven. Het examenreglement biedt leerlingen ook de mogelijkheid om onderdelen van het schoolexamen in te halen. De uitgangspunten voor een herkansing zijn.

- ⇒ In het PTA wordt aangegeven welke toetsen, dan wel welke onderdelen, herkansbaar zijn.
- ⇒ Het hoogste resultaat telt.

Inhaalregeling

Het inhalen van toetsen na verzuim wegens ziekte of andere geldige reden kan. Dit gebeurt z.s.m. na een afspraak met de examinerator (vakdocent) op de daarvoor bestemde middag in het inhaallokaal. Wanneer een leerling meerdere toetsen in een kort tijdsbestek heeft gemist coördineert de examensecretaris het inhaalprogramma i.o.m. de mentor.

NB: Bij ongeoorloofd verzuim op het moment van toetsen wordt conform het examenreglement (artikel 1.9) het cijfer één (1) toegekend aan het werk.

Overgangsregeling

Een leerling wordt bevorderd naar klas 4 indien:

- Het gemiddelde van alle cijfers een 5.5 is. Hierbij geldt:
 - ⇒ Voor Economie en Ondernemen behalen de leerlingen 1 doorlopend gemiddeld cijfer.
 - ⇒ Voor de aangeboden keuzevakken van het profiel behalen de leerlingen 1 doorlopend gemiddelde cijfer. Deze tellen dus beide 1 keer mee voor het gemiddelde dat minimaal 5,5 moet zijn),
 - ⇒ Voor het vak Nederlands moet het eindcijfer een 5 of hoger zijn en alle toetsen, praktische opdrachten en opdrachten zoals vermeld in het PTA "Naar behoren" zijn gedaan
 - ⇒ alle eindcijfers een 6 of meer zijn óf
 - ⇒ één eindcijfer een 5 is en alle andere eindcijfers een 6 of meer óf
 - ⇒ één eindcijfer een 4 en de overige eindcijfers een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger;
 - ⇒ voor twee vakken een eindcijfer 5 en de overige eindcijfers een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger.
 - ⇒ Verder moet voor de vakken KCKV en LO minimaal een voldoende worden gehaald.

Taken en verantwoordelijkheden

Het bevoegd gezag.

Het College van Bestuur (CvB) van de Dunamare Onderwijsgroep is eindverantwoordelijk voor de juiste uitvoering van de regels van het Examenreglement en het PTA. Deze verantwoordelijkheid geldt ook voor het centraal examen. In de praktijk delegeert het bevoegd gezag deze taken aan de schoolleiding. Het bevoegd gezag houdt toezicht op de uitvoering van het examen o.a. door middel van het agenderen van dit onderwerp bij voortgangsgesprekken met de schoolleider en middels evaluatie en meldingen van examensecretarissen. De inspecteur heeft een toezichthoudende taak en treedt zo nodig corrigerend op.

De directie

De directeur en de examinatoren van de school nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af. De directeur is tevens de voorzitter van de examencommissie. De directeur volgt en analyseert overheid -en schoolregelingen inzake het examen. De directeur van de school wijst voor het Vmbo een van de teamleden aan tot secretaris van het eindexamen.

De teamleider

- ⇒ is samen met de examensecretaris verantwoordelijk voor de organisatie en de uitvoering van het examen;
- ⇒ begeleidt docenten en mentoren bij de uitvoering van hun taken;
- ⇒ doet voorstellen aan de secretaris van de examencommissie voor vervangende onderdelen van het schoolexamen bij tussentijdse instroom van kandidaten;
- ⇒ meldt nalatigheden en niet correct handelen van alle betrokkenen, zowel docenten, mentoren als leerlingen bij de directie;
- ⇒ draagt samen met de examensecretaris zorg voor de verslaggeving van de afsluitende toetsen;
- ⇒ draagt samen met de examensecretaris zorg voor de kwaliteitsbewaking van de schoolexamens;

De examensecretaris

- ⇒ is samen met de teamleider verantwoordelijk voor de organisatie en de uitvoering van het examen;
- ⇒ volgt en analyseert van overheid -en schoolregelingen inzake het examen;
- ⇒ draagt samen met de teamleider zorg voor de kwaliteitsbewaking van de schoolexamens;
- ⇒ onderhoudt contact met relevante externe organisaties, zoals de inspectie voor het onderwijs en het examenloket;
- ⇒ is lid van PLEX;

Het vakgroefhoofd

- ⇒ stelt het programma van toetsing en afsluiting op;
- ⇒ stelt de te maken toetsen en opdrachten vast, alsmede schaduwtoetsen;
- ⇒ stelt een correctievoorschrift op bij elke te maken toets of opdracht;
- ⇒ stelt de normering vast bij elke te maken toets of opdracht;
- ⇒ is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de schoolexamens, scores en normering.

De docent/examinator

- ⇒ begeleidt de leerlingen bij hun voorbereiding op de te maken toetsen;
- ⇒ zorgt voor een correcte gang van zaken bij het afnemen van toetsen tijdens de eigen lessen;
- ⇒ corrigeert het werk zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen 2 weken nadat het gemaakt is;
- ⇒ maakt nadat het werk gecorrigeerd is de cijfers zo snel mogelijk bekend;
- ⇒ bespreekt het gemaakte werk met de leerlingen, waarbij het de leerlingen duidelijk moet worden wat er goed / fout is;
- ⇒ levert een bijdrage aan de leerlingenbespreking en bespreking van de onderwijsresultaten;
- ⇒ informeert de mentor nadrukkelijk over tegenvallende resultaten;
- ⇒ zorgt in geval van herkansing voor een schaduwtoets;
- ⇒ zorgt in geval van herkansing en het inhalen van toetsen dat de behaalde resultaten worden doorgegeven aan de administratie;
- ⇒ voert administratie van de behaalde resultaten en het gemaakte werk.

De mentor

- ⇒ zorgt voor een goede introductie van de leerling in de groep, de leerweg en het profiel;
- ⇒ is verantwoordelijk voor het verstrekken van de juiste informatie aan leerlingen en ouders over alle zaken rond het examen;
- ⇒ bespreekt adviezen van het docententeam met ouders en leerling;
- ⇒ volgt de ontwikkelingen van de leerling en maakt zo snel mogelijk melding van zorgelijke ontwikkelingen: bij leerling, zorgteam, teamleider, ouder(s)/verzorger(s) en vakdocenten.

Overige afspraken

BEWAARTERMIJN

- Het bewaren van PTA-materiaal

Alle schriftelijke opgaven, beoordelingsnormen, gemaakt werk en praktische opdrachten met betrekking tot het schoolexamen worden door de examinerator bewaard tot zes maanden, na vaststelling van de uitslag van het eindexamen.

Het examendossier wordt in ieder geval vernietigd zodra zes maanden zijn verstreken na vaststelling van de uitslag van het eindexamen.

- Het bewaren van Examenwerk

Alle schriftelijke opgaven, beoordelingsnormen, gemaakte werk en de voor het werk toegekende cijfers worden bewaard, en zijn ter inzage voor belanghebbende.

De opgaven en het gemaakte werk van het schoolexamen dat in het laatste examenjaar gemaakt is, worden 6 maanden bewaard volgend op het met goed gevolg afleggen van het centraal examen.

De opgaven en het gemaakte werk van het centraal examen worden gedurende 6 maanden bewaard.

Toezicht houden bij het examen

Elke docent, die belast is met onderwijs aan examengroepen, heeft ook tot taak toezicht te houden bij de afname van toetsen in het kader van het examen. Soms geldt dit voor het eigen vak en eigen examengroepen, soms wordt hij ook ingezet bij andere vakken en groepen.

Docenten, die tijdens het afnemen van een toets van het schoolexamen toezicht moeten houden, dienen zich aan de volgende richtlijnen te houden:

⇒ De toezichthouder dient tenminste 15 minuten voor aanvang aanwezig te zijn in de examenruimte; hij zorgt ervoor dat opgaven, antwoordbladen en andere materialen en middelen, die door de school voor dit examenonderdeel beschikbaar wordt gesteld in voldoende mate aanwezig zijn.

⇒ Tijdens de hele zittingsduur wijdt de toezichthouder zijn volle aandacht aan zijn taak als toezichthouder. Er mogen geen andere dingen worden gedaan.

⇒ Voor het begin van de zitting worden de aanwezigen gecontroleerd. Afwezig worden direct gemeld bij de secretaris van de eindexamencommissie.

⇒ Kandidaten die te laat zijn mogen tot een half uur na het begin van de toets worden toegelaten. De tijd om de toets te maken wordt echter niet verlengd.

⇒ Al het gemaakte werk wordt per kandidaat gecontroleerd (is al het werk ingeleverd, zijn alle vragen beantwoord, zijn de juiste bladen ingeleverd en zijn deze allemaal voorzien van naam, klas, eventueel examennummer en zo nodig/gewenst de aanduiding “klad” of “net”).

⇒ De kandidaat verlaat de examenruimte niet eerder dan nadat zijn werk is gecontroleerd.

⇒ Indien er sprake is van een toets, die wordt afgenomen binnen het normale lesverband, verlaat de kandidaat de examenruimte niet voor het einde van de les. Indien de toets plaats vindt buiten de reguliere lessen mogen de kandidaten na toestemming van de toezichthouder na het 1^e uur van de zitting de examenruimte verlaten. Tijdens de laatste 15 minuten van een zitting mogen kandidaten de examenruimte niet meer verlaten.

Aan het einde van de zitting mogen de (nog aanwezige) kandidaten de examenruimte pas verlaten, nadat al het examenwerk is gecontroleerd en verzameld.

⇒ Examenopgaven mogen tijdens de zitting niet buiten de examenruimte worden gebracht. De examenopgaven worden met het gemaakte werk door de toezichthouder ingenomen en ingeleverd.

⇒ Tassen, jassen, etuis, agenda, mobiele telefoon of andere niet uitdrukkelijk toegestane materialen of hulpmiddelen worden in de examenruimte NIET toegelaten. De regeling toegestane hulpmiddelen wordt jaarlijks gepubliceerd via www.examenblad.nl

⇒ Indien een kandidaat genoodzaakt is het lokaal te verlaten, onwel wordt, of indien zich andere bijzonderheden voordoen, handelt de toezichthouder naar bevind van zaken. Zo nodig wordt assistentie ingeroepen.

⇒ Indien zich bijzonderheden hebben voorgedaan, stelt de toezichthouder hiervan een verslag op. Met name indien zich onregelmatigheden hebben voorgedaan. De gang van zaken, de aard van de onregelmatigheden, alsmede de genomen maatregelen worden nauwkeurig door de toezichthouder in een verslag vastgelegd.

Dit verslag wordt aan de secretaris van de examencommissie gegeven..

Wat leerlingen moeten weten

Hieronder staat puntsgewijs aangegeven wat noodzakelijke informatie is voor alle leerlingen.

het examenreglement

In het examenreglement staan de belangrijkste regels, die bij het examen gelden. Het gaat om regels, waaraan de school zich moet houden, regels, waar leerkrachten zich aan moeten houden, maar ook regels, die voor jullie gelden.

het PTA

Dat is het “programma van toetsing en afsluiting”. Hierin worden alle toetsen en opdrachten genoemd die je voor het schoolexamen moet maken. Ook staat erin in welke periode je die toetsen moet maken. Daarnaast heb je het normale schoolwerk: kleinere proefwerken, schriftelijke overhoringen, huiswerk en andere opdrachten, waarvoor je ook cijfers op kunt halen.

voorbereiden

De meeste voorbereiding van een PTA onderdeel vindt plaats tijdens de lessen en het maken van je huiswerk: dan leer en train je de stof die later gevraagd wordt bij een toets. Besteed aandacht en zorg aan die voorbereiding. Zonder training wordt niemand een goed sporter. Dus: zorg dat je de lessen bijwoont, let op tijdens de les, maak je huiswerk, enz. Een goede voorbereiding is het halve werk. Sommige toetsen kun je leren. Belangrijk daarbij is dat je een planning maakt! Ook voor werkstukken, verslagen en andere opdrachten geldt: stel het niet uit tot het laatste moment! Maar: neem ook de tijd voor ontspanning en plezier!

het aantal toetsen

Met de docenten hebben we afgesproken, dat leerlingen per dag niet meer dan 2 en per week niet meer dan 5 toetsen krijgen, die in het PTA worden genoemd en die voorbereiding vragen. In een toetsweek kun je natuurlijk meer toetsen per dag en per week hebben.

hulpmiddelen en andere materialen.

Zorg dat je bij een schriftelijke toets een goede pen(en extra pen) bij je hebt. Soms heb je ook een potlood nodig.

Bij een toets voor het PTA vertelt de docent van tevoren wat je mag/moet gebruiken: woordenboek, liniaal, rekenmachine, enz.

Wat je bij je examen mag gebruiken wordt ieder jaar gepubliceerd op de site www.examenblad.nl

Aanwezigheid

Zorg dat je altijd op tijd bij een toets aanwezig bent. In de regel geldt dat je tot 30 minuten na het begin van een (school)examen nog naar binnen mag. Je krijgt echter geen extra tijd. De tijd dat je te laat bent gaat af van de tijd dat je aan de toets mag werken.

Als je niet bij een (school)examen aanwezig kunt zijn moet dit **vooraf schriftelijk door je ouders worden gemeld**. Onverwachte afwezigheid op de dag zelf moet onmiddellijk telefonisch worden gemeld.

Bij ongeoorloofd verzuim op het moment van schoolexamens wordt conform het examenreglement (artikel onregelmatigheden) het cijfer één (1) toegekend aan het werk.

Alleen wanneer er een geldige reden is voor je afwezigheid, mag je het (school)examen inhalen!

Herkansingen

In klas 5 havo bestaat de mogelijkheid om twee toetsen te herkansen na periode 7, maar ruim voordat de cijfers moeten worden doorgegeven aan ROD. Voor VWO geldt dat dezelfde mogelijkheid, het herkansen van twee toetsen, plaats vindt in 6 VWO na periode 11. Dit mogen toetsen zijn uit het gehele PTA-programma havo respectievelijk VWO zijn. Het hoogst behaalde cijfer geldt.

Dit houdt in dat er geen herkansingen meer worden opgenomen in het reguliere PTA-programma. Uitzonderingen moeten tijdig met duidelijke redenen worden besproken.

afsluiten van het schoolexamen

Om deel te kunnen nemen aan het centraal examen moet het schoolexamen zijn afgesloten.

Je kunt het schoolexamen alleen afsluiten als je alle toetsen en opdrachten hebt gemaakt en alle andere onderdelen op de juiste wijze hebt afgesloten (dit betekent ook een V (voldoende) voor LO en CKV/KV1). Heb je onderdelen gemist, dan kun je geen centraal examen doen.

tijdens de toets.

Let bij het begin van een schoolexamen op bijzondere aanwijzingen die gegeven kunnen worden. Lees eerst een opdracht goed door, voordat je begint. In het algemeen heb je voldoende tijd om een toets te maken. Schrijf altijd direct je naam, klas, en bij het centraal examen ook je examenummer op de antwoordbladen.

cijfers en beoordelingen

Als regel wordt gemaakt werk door de docent besproken, zodat je weet waarom iets goed of fout was.

Controleer de cijfers die je terugkrijgt. Ook een docent kan fouten maken. Wanneer je het niet eens bent met een beoordeling kun je zoals in het examenreglement staat (artikel het schoolexamen) vermeld beroep aantekenen bij de voorzitter van de examen commissie. Hoe je dit moet doen kan de teamleider of de examensecretaris vertellen.

Examenwijzer havo/vwo

Leerjaar:	Het huidige leerjaar van de leerlingen
Cohort:	De drie schooljaren waarvoor het PTA van toepassing is.
Periode:	Hierin wordt de periode aangegeven waarin toetsen, praktische opdrachten enz. afgenomen worden.
Magisterkolom:	Hierin kan de school de kolomcode uit Magister die behoort bij de toets, praktische opdracht enz. aangegeven.
PTA titel:	Hierin kunnen de hoofdstukken en paragrafen benoemd worden waar de toets over gaat.
Stofomschrijving:	Hierin wordt de inhoud van toets, praktische opdracht enz. aangegeven. Duidelijke omschrijving voor leerlingen (het alleen benoemen van hoofdstukken is niet toegestaan).
Soort examenstof:	Hierin wordt aangegeven of de getoetste stof behoort tot de verplichte examenstof van het centraal examen, en/of verplichte examenstof van het schoolexamen, en/of door het bevoegd gezag toegevoegde examenstof.
Eindtermen:	Hierin worden de eindtermen en subdomeinen opgenomen die getoetst worden met de toets, praktische opdracht enz.
Vorm:	Hierin wordt de vorm aangegeven. <ul style="list-style-type: none">• TT = Theoretische toets• PO = Praktische opdracht• HD = Handelingsdeel• MO = Mondeling
Duur:	Hierin wordt de duur van de toets, praktische opdracht enz. aangegeven.
Herkansing:	Hierin wordt per toets, praktische opdracht enz. aangegeven of dit onderdeel herkansbaar is volgens de herkansingsregeling. <i>In klas 4 vmbo/5 havo is er de mogelijkheid om twee toetsen te herkansen direct na periode 7. Voor VWO geldt dat deze herkansing plaatsvindt in VWO 6 na periode 11. Dit mogen toetsen zijn uit het gehele PTA- programma van klas 3/4 vmbo, 4/5 havo en 4/5/6 VWO waarbij staat aangegeven dat deze toets herkansbaar is. Het hoogst behaalde cijfer geldt. Maatschappijleer sluit je af in 3 vmbo, 4 havo of 5 vwo.</i>
Weging:	Hierin wordt aangegeven hoe zwaar de toets telt binnen het totale SE-cijfer.
Hulpmiddelen:	Hierin worden de toegestane hulpmiddelen beschreven.

Tot slot

Dit is het einde van de examenwijzer voor de HAVO en VWO klassen op onze scholen. Ondanks dat wij proberen alles zo helder en eenduidig mogelijk uit te leggen, is het goed voorstelbaar dat er voor leerlingen en ouders onduidelijkheden bestaan over een of meer zaken.

Wij verzoeken jullie in dat geval dan ook contact met de mentor van de leerling op te nemen, zodat deze een en ander kan uitzoeken.

Wij wensen alle leerlingen en hun ouders veel succes met het met maken van het examen, en hopen dat zoveel leerlingen als mogelijk het examen met goed gevolg afleggen en aan het einde van leerjaar 4 met een diploma van school kunnen gaan.

M. de Vries

R. Gebhardt